

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

24. května 2011 *

Ve věci C-83/09 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 Statutu Soudního dvora, podaný dne 23. února 2009,

Komise Evropských společenství, zastoupená K. Grossem a V. Kreuzitzem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Kronoply GmbH & Co. KG, se sídlem v Heiligengrabe (Německo),

Kronotex GmbH & Co. KG, se sídlem v Heiligengrabe (Německo),

* Jednací jazyk: němčina.

zastoupené R. Niererem a L. Gordallou, Rechtsanwälte

žalobkyně v prvním stupni,

Zellstoff Stendal GmbH, se sídlem v Arneburgu (Německo), zastoupená T. Müller-Iboldem a K. Karlem, Rechtsanwälte,

Spolková republika Německo,

Land Sachsen-Anhalt,

vedlejší účastnice řízení v první stupni,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, A. Tizzano, J. N. da Cunha Rodriguez, K. Lenaerts a J.-C. Bonichot, předsedové senátů, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský, U. Lohmus, E. Levits (zpravodaj), A. Ó Caoimh, M. Safjan a M. Berger, soudci

generální advokát: N. Jääskinen,
vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 25. listopadu 2010,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se Komise Evropských společenství domáhá zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 10. prosince 2008, Kronoply a Kronotex v. Komise (T-388/02, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Soud prohlásil za přípustnou žalobu na neplatnost, kterou podaly společnosti Kronoply GmbH & Co. KG a Kronotex GmbH & Co. KG (dále společně jen „Kronoply a Kronotex“) proti rozhodnutí Komise K (2002) 2018 v konečném znění ze dne 19. června 2002 nevznášet námitky proti podpoře poskytnuté německými orgány ve prospěch Zellstoff Stendal GmbH (dále jen „sporné rozhodnutí“).

Právní rámec

- 2 Z druhého bodu odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339) plyne, že účelem uvedeného nařízení je kodifikovat a posílit jednotnou praxi pro použití článku 88 ES, kterou rozvinula a ustálila Komise v souladu s judikaturou Soudního dvora.

- 3 Článek 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

h) „zúčastněnou stranou“ kterýkoliv členský stát, osoba, podnik nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory, zejména příjemce podpory, konkurenční podniky a profesní sdružení.“

- 4 Článek 4 téhož nařízení, nadepsaný „Předběžné přezkoumání oznámení a rozhodnutí Komise“, ve svých odstavcích 2 až 4 stanoví:

„2. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že oznámené opatření není podporou, zaznamenaná tento nález ve formě rozhodnutí.

3. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že [neexistují] žádné pochybnosti o slučitelnosti oznámeného opatření se společným trhem, pokud opatření spadá pod čl. 87 odst. 1 ES, rozhodne, že opatření je slučitelné se společným trhem (dále jen ‚rozhodnutí nevznášet námitky‘). Rozhodnutí blíže určí, která výjimka podle Smlouvy byla použita.

4. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že existují pochybnosti o slučitelnosti oznámeného opatření se společným trhem, rozhodne o zahájení postupu podle čl. 88 odst. 2 ES (dále jen ‚rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení‘).“

5 V článku 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 se uvádí:

„Rozhodnutí o zahájení formální[ho] vyšetřovacího řízení shrne relevantní faktické a právní otázky, zahrne předběžné hodnocení Komise o charakteru navrhovaného opatření jako podpory a vyloží pochybnosti o jeho slučitelnosti se společným trhem. Rozhodnutí vyzve dotýčný členský stát a ostatní zúčastněné strany, aby předložily připomínky v předepsané lhůtě, která obvykle nepřesáhne jeden měsíc. V řádně odůvodněných případech může Komise předepsanou lhůtu prodloužit.“

6 Víceodvětvový rámec pro regionální podpory velkých investičních plánů (Úř. věst. 1998, C 107, s. 7, dále jen „víceodvětvový rámec z roku 1998“), platný v rozhodné době, stanoví pravidla pro posuzování podpor, které spadají do jeho rozsahu působnosti, za účelem uplatnění článku 87 odst. 3 ES.

- 7 Na základě víceodvětvového rámce z roku 1998 Komise stanoví případ od případu maximální přípustnou intenzitu podpory pro záměry podléhající povinnosti oznámení stanovené v článku 2 nařízení č. 659/1999.

Skutečnosti předcházející sporu

- 8 Dne 9. dubna 2002 německé orgány oznámily Komisi záměr poskytnout státní podporu ve prospěch společnosti Zellstoff Stendal GmbH (dále jen „ZSG“).
- 9 Plánované podpory spočívající v nevratné půjčce, investičním příspěvku a kauci ve výši 80 % půjčky, což podle Komise představuje celkovou částku 250,899 milionu eur, byly určeny na financování výstavby zařízení na výrobu vysoce kvalitní buničiny, jakož i na vytvoření podniku na zásobování dřevem a logistického podniku v Arneburgu v Land Sachsen-Anhalt (spolková země Sasko-Anhaltsko).
- 10 Kronoply a Kronotex jsou společnosti podle německého práva, které ve svých výrobních podnicích v Heiligengrabe v Land Brandenburg (spolková země Braniborsko) vyrábějí dřevovláknité desky (MDF, HDF a LDF) a orientované vícevrstvé dřevoštěpkové desky. Stejně jako v případě ZSG je hlavní surovinou potřebnou pro jejich činnost dřevo.
- 11 Komise po předběžném posouzení rozhodla sporným rozhodnutím, že nevznese námitky proti plánovaným podporám, a to z důvodu neexistence nadměrných kapacit v tomto odvětví a z důvodu počtu přímo a nepřímo vytvořených pracovních míst. I bez zahájení formálního vyšetřování podle čl. 88 odst. 2 ES tak dospěla k názoru, že plánované podpory jsou slučitelné s vnitřním trhem.

Řízení v prvním stupni a napadený rozsudek

- 12 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 23. prosince 2002 podaly společnosti Kronoply a Kronotex žalobu na neplatnost sporného rozhodnutí, kterou opřely o tři žalobní důvody.
- 13 Zaprvé se Kronoply a Kronotex domnívaly, že Komise se tím, že konstatovala slučitelnost záměru poskytnout podporu ZSG s vnitřním trhem, dopustila zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu.
- 14 Zadruhé Komise tím, že nezahájila formální vyšetřovací řízení, podle společností Kronoply a Kronotex porušila procesní záruky, které jim náleží podle čl. 88 odst. 2 ES.
- 15 Zatřetí se Komise údajně dopustila porušení zejména čl. 87 odst. 1 a 3 písm. c) ES, pokynů k regionální podpoře a víceodvětvového rámce z roku 1998.
- 16 Samostatným podáním došlým kanceláři Soudu dne 25. února 2003 Komise vznesla dvě námitky nepřípustnosti, z nichž jedna vycházela z nedostatku aktivní legitimace žalobkyň. Podle tohoto orgánu není možné společnosti Kronoply a Kronotex považovat za podniky soutěžící s příjemkyní podpory, a tudíž nemohou tvrdit, že jim náleží postavení „zúčastněné strany“ ve smyslu nařízení č. 659/1999. Z toho důvodu je nepřípustné, aby sporné rozhodnutí napadly.
- 17 Usnesením ze dne 14. června 2005 rozhodl Soud o spojení námitek nepřípustnosti s věcí samou.

- 18 Pokud jde o aktivní legitimaci společností Kronoply a Kronotex, Soud v bodě 55 napadeného rozsudku připomněl, že podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES může fyzická nebo právnická osoba podat žalobu proti rozhodnutí, které je určeno jiné osobě, pouze tehdy, dotýká-li se jí uvedené rozhodnutí bezprostředně a osobně. Uvedl i ustálenou judikaturu vycházející z rozsudku ze dne 15. července 1963, Plaumann v. Komise (25/62, Recueil, s. 197), podle které jiné subjekty než adresáti rozhodnutí mohou tvrdit, že jím jsou osobně dotčeny, pouze tehdy, zasahuje-li je toto rozhodnutí z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát takového rozhodnutí.
- 19 Soud v bodech 57 až 59 napadeného rozsudku upozornil na rozdíl mezi předběžnou fází přezkumu státních podpor a formálním vyšetřovacím řízením ve smyslu čl. 88 odst. 2 a 3 ES, který je charakteristický pro kontrolu slučitelnosti takové podpory s vnitřním trhem ze strany Komise, poté v bodech 60 a 61 téhož rozsudku připomněl judikaturu, podle které žaloba na neplatnost rozhodnutí Komise nezahájit formální vyšetřovací řízení podaná zúčastněnou stranou ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES musí být prohlášena za přípustnou, pokud se žalobce jejím podáním domáhá ochrany procesních práv, které mu toto ustanovení přiznává (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 19. května 1993, Cook v. Komise, C-198/91, Recueil, s. I-2487, bod 23, C-225/91, a ze dne 15. června 1993, Matra v. Komise, Recueil, s. I-3203, bod 17). V této souvislosti Soud uvedl, že pojmem „zúčastněný“ je třeba rozumět jakoukoli osobu, podnik nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být poskytnutím podpory ovlivněny.
- 20 V bodě 62 napadeného rozsudku Soud zdůraznil, že podle judikatury může postavení zúčastněné strany zakládat aktivní legitimaci pouze k podání žaloby omezené na ochranu procesních práv a že k přípustnosti žaloby, již žalobce napadá opodstatněnost rozhodnutí, musí splňovat podmínky výše uvedené judikatury Plaumann v. Komise,

a poté v bodě 63 téhož rozsudku konstatoval, že Kronoply a Kronotex svými žalobními důvody zpochybňují jak odmítnutí Komise zahájit formální vyšetřovací řízení, tak opodstatněnost sporného rozhodnutí.

- 21 Na tomto podkladě a na základě žalobních důvodů uvedených společnostmi Kronoply a Kronotex posoudil Soud aktivní legitimaci těchto společností.

- 22 Ohledně aktivní legitimace společností Kronoply a Kronotex k napadení opodstatněnosti sporného rozhodnutí Soud v bodě 69 napadeného rozsudku konstatoval, že Kronoply a Kronotex neprokázaly, že by byly osobně dotčeny uvedeným rozhodnutím. Část žaloby směřující proti opodstatněnosti sporného rozhodnutí proto pro nepřípustnost zamítl.

- 23 Ohledně aktivní legitimace společností Kronoply a Kronotex k tomu, aby se domáhaly dodržení svých procesních práv, Soud v bodech 71 a 72 napadeného rozsudku připomněl, že postavení zúčastněné strany ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES plyne z oprávněného zájmu, který může fyzická nebo právnická osoba mít na provedení či neprovedení dotčených opatření. Konkurenční podnik má takový zájem tehdy, pokud může prokázat, že jeho soutěžní postavení na trhu je nebo může být přiznáním podpory dotčeno.

- 24 Soud poté, co v bodech 73 a 74 napadeného rozsudku podotkl, že vliv podpory lze v nezanedbatelné míře pocítovat nejen na trhu, na kterém působí její příjemce, ale i na trzích na vstupu a na výstupu, v bodě 76 uvedeného rozsudku zejména rozhodl, že „žalobkyně prokázaly, že došlo k přinejmenším dočasnému zvýšení cen dřeva. Ačkoli žalobkyně neprokázaly, že by toto zvýšení bylo přičitatelné zahájení činnosti továrny ZSG, nelze vyloučit, že se u žalobkyň po vzniku, a pravděpodobně z důvodu

vzniku ZSG vyskytly přinejmenším dočasné negativní následky. Zvýšení cen surovin, které v souvislosti s rokem 2003 není zpochybňováno, se může projevit ve zvýšení cen hotových výrobků, a tudíž snížit konkurenceschopnost podniků, které se s ním potýkají, ve srovnání s jejich konkurenty, kteří stejné situaci nečelí.“

- 25 Soud z toho v bodě 77 uvedeného rozsudku dovodil, že „[v] důsledku toho je třeba konstatovat, že žalobkyně prokázaly právně dostačujícím způsobem existenci konkurenčního vztahu i potenciální ovlivnění jejich postavení na trhu, které je přičitatelné přiznání napadené podpory. Je tedy třeba je považovat za zúčastněné strany ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES.“
- 26 Soud proto v bodě 78 téhož rozsudku dospěl k závěru, že „[p]rojednáváná žaloba je [...] přípustná v rozsahu, v němž žalobkyně mají aktivní legitimaci k tomu, aby se domáhaly dodržení svých procesních práv. Za těchto podmínek musí Soud ověřit, zda účelem žalobních důvodů, které žalobkyně uvedly na podporu své žaloby, je skutečně ochrana jejich procesních práv vyplývajících z čl. 88 odst. 2 ES.“
- 27 Na tomto základě se Soud vyslovil k přípustnosti všech tří žalobních důvodů směřujících ke zrušení uváděných společností Kronoply a Kronotex, z nichž první vycházel ze zjevně nesprávného posouzení, druhý z porušení jejich procesních záruk a třetí z porušení článku 87 odst. 1 a 3 písm. c) ES, pokynů k regionální podpoře a víceodvětvového rámce z roku 1998.
- 28 Soud tak poté, co v bodě 80 napadeného rozsudku poukázal na to, že Kronoply a Kronotex ve svém druhém žalobním důvodu výslovně tvrdily, že Komise měla zahájit vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES, uvedl v bodech 81 a 82 téhož rozsudku, že i když mu nepřisluší vykládat žalobní důvody uváděné výhradně za účelem

zpochybnění opodstatněnosti rozhodnutí jako důvody, které ve skutečnosti směřují k ochraně procesních práv společností Kronoply a Kronotex, může ověřit, zda argumenty k věci samé neobsahují také tvrzení podporující žalobní důvod, jenž se výslovně týká ochrany procesních práv.

- 29 Soud na základě uvedených skutečností konstatoval, že první žalobní důvod, nikoli však třetí, obsahuje argumenty k věci samé, jejichž účelem je zpochybnit rozhodnutí Komise nezahájit formální vyšetřovací řízení a o které lze opřít druhý žalobní důvod uváděný na podporu ochrany procesních práv.
- 30 Na základě toho dospěl v bodě 86 napadeného rozsudku k závěru, že při posuzování druhého žalobního důvodu je třeba brát v úvahu argumenty uvedené v rámci prvního žalobního důvodu a že třetí žalobní důvod je nepřijatelný.
- 31 Pokud jde o věc samou, Soud argumenty společností Kronoply a Kronotex nepřijal.
- 32 V bodě 115 napadeného rozsudku tak dospěl k závěru, že Komise přijala sporné rozhodnutí na základě úplných a spolehlivých poznatků, a v bodech 117, 128, 146 a 152 napadeného rozsudku pak uzavřel, že Kronoply a Kronotex neprokázaly, že by se Komise při předběžném přezkoumání napadené podpory potýkala se závažnými potížemi, které by vyžadovaly zahájení formální fáze vyšetřování.
- 33 Na základě toho Soud žalobu na neplatnost v plném rozsahu zamítl.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 34 Svým kasačním opravným prostředkem Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek v rozsahu, ve kterém prohlašuje žalobu na neplatnost sporného rozhodnutí, kterou podaly společnosti Kronoply a Kronotex, za přípustnou;
  - zamítl žalobu na neplatnost, kterou proti spornému rozhodnutí podaly společnosti Kronoply a Kronotex, jako nepřipustnou;
  - uložil společnostem Kronoply a Kronotex náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku.
- 35 ZSG navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž prohlašuje žalobu na neplatnost sporného rozhodnutí, kterou podaly společnosti Kronoply a Kronotex, za přípustnou;
  - jako nepřipustnou zamítl žalobu na neplatnost, kterou proti spornému rozhodnutí podaly společnosti Kronoply a Kronotex;
  - uložil společnostem Kronoply a Kronotex společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- ³⁶ Komise, podporovaná společností ZSG, uvádí tři důvody kasačního opravného prostředku, jimiž zpochybňuje napadený rozsudek v rozsahu, v němž prohlašuje žalobu společností Kronoply a Kronotex za přípustnou.

K prvnímu a druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

- ³⁷ Podstatou tvrzení Komise je zaprvé to, že Soud na základě jiných podmínek, než které stanoví čl. 230 čtvrtý pododstavec ES, neprávem považoval žalobu společností Kronoply a Kronotex za přípustnou. V tomto ohledu tvrdí, že judikatura, ze které Soud vycházel, zakotvuje na základě článku 108 SFEU alternativní podmínky přípustnosti.
- ³⁸ Jelikož zákonodárce Unie v čl. 230 čtvrtém pododstavci ES výslovně stanovil podmínky přípustnosti žalob proti aktům orgánů, nelze se přitom podle Komise domnívat, že by se článkem 108 SFEU též zákonodárce zamýšlel od nich implicitně odchýlit.
- ³⁹ ZSG dodává, že se podmínky přípustnosti žaloby směřující proti rozhodnutí Komise nemohou měnit v závislosti na uváděných žalobních důvodech směřujících ke zrušení.

- 40 Komise, podporovaná v tomto ohledu společností ZSG, zadruhé zdůrazňuje, že Soud poté, co v bodě 81 napadeného rozsudku uvedl, že mu nepřísluší, aby „vykládal žalobu žalobce, která zpochybňuje výhradně opodstatněnost rozhodnutí posuzujícího podporu jako takového, tak, že ve skutečnosti směřuje k ochraně procesních práv, kterých žalobce požívá na základě čl. 88 odst. 2 ES, pokud žalobce výslovně neuplatnil žalobní důvod za tímto účelem“, právě takový výklad v bodě 82 uvedeného rozsudku provedl.
- 41 Soud tímto podle Komise překročil své pravomoci, neboť sám je vázán žalobou v takovém znění, jaké plyne ze spisů účastníků řízení, jež mu byly předloženy. Tento postup navíc údajně vedl k narušení rovnosti účastníků řízení před soudem Unie, což posílilo postavení žalobkyň na úkor Komise.
- 42 ZSG uvádí, že Soud tímto postupem neoprávněně předjímal posouzení spisu, které by Komise musela provést při formálním vyšetřovacím řízení, přestože v předběžné fázi plánovaná podpora nebyla důkladně posouzena.

Závěry Soudního dvora

- 43 Zaprvé, pokud jde o výtku vycházející z porušení podmínek čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, je třeba hned na úvod připomenout, že článek 4 nařízení č. 659/1999 zavádí předběžnou fázi přezkumu oznámených podpor, jejímž cílem je umožnit Komisi, aby si vytvořila prvotní názor na slučitelnost dotčené podpory se společným trhem. Tato fáze končí konstatováním Komise, že dané opatření buď nepředstavuje podporu, anebo že spadá pod čl. 87 odst. 1 ES. V posledně uvedeném případě pak opatření může vyvolávat, nebo naopak nevyvolávat pochybnosti ohledně slučitelnosti se společným trhem.

- 44 Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že oznámené opatření, pokud spadá pod čl. 87 odst. 1 ES, nevyvolává pochybnosti ohledně slučitelnosti se společným trhem, přijme rozhodnutí nevznášet námitky podle článku 4 odst. 3 nařízení č. 659/1999.
- 45 Komise tím, že přijme rozhodnutí nevznášet námitky, nejen prohlašuje dané opatření za slučitelné se společným trhem, ale také implicitně rozhoduje o tom, že nezahájí formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES a čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999.
- 46 Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že existují pochybnosti o slučitelnosti oznámeného opatření se společným trhem, je na základě čl. 4 odst. 4 nařízení č. 659/1999 povinna přijmout rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení podle čl. 88 odst. 2 ES a čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení. Podle posledně uvedeného ustanovení toto rozhodnutí vyzve dotyčný členský stát a ostatní zúčastněné strany, aby předložily připomínky v předepsané lhůtě, která obvykle nepřesáhne jeden měsíc.
- 47 Rozhodnutí sporné v projednávaném případě je rozhodnutím nevznášet námitky přijatým podle čl. 4 odst. 3 nařízení č. 659/1999, jehož legalita závisí na otázce, zda existují pochybnosti o slučitelnosti podpory se společným trhem. Jelikož takové pochybnosti musí vést k zahájení formálního vyšetřovacího řízení, jehož účastníky mohou být zúčastněné strany uvedené v čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999, je třeba mít za to, že každá zúčastněná strana ve smyslu posledně uvedeného ustanovení je takovým rozhodnutím bezprostředně a osobně dotčena. Nositelé procesních záruk stanovených v čl. 88 odst. 2 ES a čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 se totiž mohou domoci dodržení těchto záruk pouze tehdy, mají-li možnost zpochybnit rozhodnutí nevznášet námitky před soudem Unie (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 13. prosince 2005,

Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, Sb. rozh. s. I-10737, bod 35 a citovaná judikatura; ze dne 22. prosince 2008, British Aggregates v. Komise, C-487/06 P, Sb. rozh. s. I-10515, bod 28, a ze dne 9. července 2009, 3F v. Komise, C-319/07 P, Sb. rozh. s. I-5963, bod 31 a citovaná judikatura).

- 48 Zvláštní postavení zúčastněné strany ve smyslu čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999, které je vázáno na zvláštní účel žaloby, tudíž postačí k tomu, aby byl podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES individualizován žalobce, jenž napadá rozhodnutí nevznášet námitky.
- 49 V projednávaném případě z napadeného rozsudku, zejména z jeho bodu 16, vyplývá, že Kronoply a Kronotex podáním žaloby usilovaly o zrušení rozhodnutí nevznášet námitky přijatého podle čl. 4 odst. 3 nařízení č. 659/1999. Soud v bodě 77 napadeného rozsudku dále v zásadě konstatoval, že společnosti Kronoply a Kronotex je třeba považovat za zúčastněné strany ve smyslu čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999.
- 50 Komise a ZSG zadruhé namítají, že Soud změnil předmět žaloby, neboť se zabýval nejen druhým žalobním důvodem vycházejícím z porušení procesních záruk, které náleží zúčastněným stranám, ale i argumenty uvedenými v rámci prvního žalobního důvodu, jímž byla zpochybněna opodstatněnost rozhodnutí nevznášet námitky.
- 51 V tomto ohledu platí, že jestliže musí žalobce, který zpochybňuje rozhodnutí Komise nezahájit formální vyšetřovací řízení, vymezit v žalobě její předmět, tento požadavek je podle čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Soudu naplněn právně dostačujícím způsobem tím, že žalobce identifikuje rozhodnutí, jehož zrušení navrhuje.

- 52 Není důležité, zda je v žalobě uvedeno, že směřuje ke zrušení rozhodnutí nevznášet námitky, což je formulace článku 4 odst. 3 nařízení č. 659/1999, anebo ke zrušení rozhodnutí nezahájit formální vyšetřovací řízení, neboť Komise o obou aspektech dané otázky rozhoduje jediným rozhodnutím.
- 53 V projednávaném případě je záhodno připomenout, že Kronoply a Kronotex v prvním stupni navrhovaly zrušení rozhodnutí Komise „nevznášet námitky proti přiznání podpor ze strany Spolkové republiky Německo“ ve prospěch společnosti ZSG a na podporu své žaloby uvedly tři žalobní důvody.
- 54 V této souvislosti Soud v bodě 80 napadeného rozsudku konstatoval, že Kronoply a Kronotex výslovně tvrdily, že Komise měla zahájit formální vyšetřovací řízení, jen v rámci druhého žalobního důvodu.
- 55 Soud proto v bodě 81 napadeného rozsudku stran prvního a třetího žalobního důvodu správně prohlásil, že mu podle ustálené judikatury nepřísluší, aby vykládal žalobu žalobce, která zpochybňuje výhradně opodstatněnost rozhodnutí posuzujícího podporu jako takového, tak, že ve skutečnosti směřuje k ochraně procesních práv, kterých žalobce požívá na základě čl. 88 odst. 2 ES, pokud žalobce výslovně neuplatnil žalobní důvod za tímto účelem. V takovém případě by výklad žalobního důvodu ve skutečnosti vedl k překvalifikování předmětu žaloby (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 29. listopadu 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall a další v. Komise, C-176/06 P, Sb. rozh. s. I-170, bod 25).
- 56 V bodě 82 napadeného rozsudku Soud ovšem rozhodl, že toto omezení jeho pravomoci vykládat žalobní důvody mu nemůže ve svém důsledku znemožňovat přezkum argumentů uvedených žalobcem ve věci samé a ověřit, zda z nich nevyplývají i skutečnosti podporující žalobní důvod, který žalobce také uvedl a kterým je výslovně

tvrzena existence závažných potíží odůvodňujících nutnost zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES.

- 57 Soud proto v bodě 83 napadeného rozsudku konstatoval, že je oprávněn přezkoumat první a třetí žalobní důvod, aby posoudil, zda argumenty uvedené v rámci těchto žalobních důvodů nelze navázat na žalobní důvod vycházející z porušení procesních záruk. V této souvislosti v bodě 86 uvedeného rozsudku rozhodl, že argumenty uvedené na podporu prvního žalobního důvodu v rozsahu, v němž směřují ke zpochybnění rozhodnutí Komise nezahájit formální vyšetřovací řízení, je třeba přezkoumat spolu s argumenty uvedenými na podporu druhého žalobního důvodu.
- 58 Soud se tím nedopustil nesprávného právního posouzení.
- 59 V případě, kdy žalobce navrhuje zrušení rozhodnutí nevznášet námitky, zpochybňuje tím především skutečnost, že Komise přijala rozhodnutí k dotčené podpoře, aniž zahájila formální vyšetřovací řízení, a tím porušila jeho procesní práva. Žalobce se může k tomu, aby jeho žalobě na neplatnost bylo vyhověno, dovolávat jakéhokoli důvodu, kterým by bylo možno prokázat, že posouzení informací a skutečností, které měla Komise k dispozici, ve fázi předběžného přezkoumání oznámeného opatření muselo vyvolat pochybnosti ohledně slučitelnosti tohoto opatření se společným trhem. Důsledkem použití takových argumentů však nemůže být změna předmětu žaloby nebo pozměnění podmínek její přípustnosti (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek 3F v. Komise, bod 35). Existence pochybností o takové slučitelnosti je naopak právě tím důkazem, který je třeba předložit s cílem prokázat, že Komise měla povinnost zahájit formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES a podle čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999.
- 60 Za těchto okolností je třeba první druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout v plném rozsahu.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

- 61 Komise se domnívá, že Soud se tím, že shledal, že podnikům, které s příjemcem podpory nesoutěží na trhu s výrobky, jež vyrábí, může být přiznáno postavení zúčastněné strany ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, dopustil nesprávného právního posouzení. Soud tímto podle ní zavedl možnost určité formy *actio popularis* proti rozhodnutím Komise v oblasti státních podpor. Za okolností projednávaného případu tak dospěl Soud k nesprávnému závěru, že společnosti Kronoply a Kronotex mají zájem na zrušení sporného rozhodnutí.
- 62 ZSG v tomto ohledu poukazuje i na to, že úvahy Soudu ve svém důsledku nepřiměřeně rozšiřují okruh podniků, které mohou napadnout rozhodnutí v oblasti státních podpor. Ačkoli činnost ZSG vskutku vyžaduje především buničinu, využívá ve svých výrobních procesech i jiné suroviny a jiné zdroje energie. Důsledkem napadeného rozsudku by tudíž bylo přiznání postavení zúčastněné strany neomezenému počtu potenciálních žalobců.

Závěry Soudního dvora

- 63 Podle čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999 se zúčastněnou stranou rozumí zejména kterákoliv osoba, podnik nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory, především tedy konkurenční podniky příjemce této podpory.

Jinými slovy, jde o neurčitý okruh adresátů (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 14. listopadu 1984, *Intermills v. Komise*, 323/82, *Recueil*, s. 3809, bod 16).

- 64 Toto ustanovení tudíž nevylučuje, aby podniku, který není přímým konkurentem příjemkyně podpory, ale pro svou výrobu potřebuje stejnou surovinu, bylo přiznáno postavení zúčastněné strany, jestliže tvrdí, že poskytnutím podpory by mohly být ovlivněny jeho zájmy.
- 65 K tomu je nutné, aby tento podnik právně dostačujícím způsobem prokázal, že podpora může mít konkrétní dopad na jeho situaci (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek 3F v. *Komise*, bod 33).
- 66 V projednávaném případě Soud v bodě 71 napadeného rozsudku připomněl, že k tomu, aby mohlo být fyzické či právnické osobě přiznáno postavení zúčastněné strany, musí být schopna prokázat oprávněný zájem na provedení či neprovedení dotčených opatření nebo na jejich zachování, pokud již byla schválena, a zdůraznil, že pokud jde o podnik, takový oprávněný zájem může spočívat zejména v ochraně jeho soutěžního postavení na trhu v rozsahu, v němž by byl podporou dotčen.
- 67 V bodech 74 a 75 napadeného rozsudku Soud konstatoval, že *Kronoply* a *Kronotex* nejsou soutěžitelky na stejných výrobních trzích, ale ve svých výrobních procesech používají tytéž suroviny, a sice průmyslové dřevo, z čehož dovodil, že žalobkyně a *ZSG* jsou v konkurenčním vztahu jakožto odběratelky dřeva.

- 68 V bodě 76 napadeného rozsudku potom Soud shledal, že žalobkyně prokázaly, že došlo k přinejmenším dočasnému zvýšení cen dřeva, a rozhodl, že přestože žalobkyně neprokázaly, že by toto zvýšení bylo přičitatelné zahájení činnosti továrny ZSG, nelze vyloučit, že se u žalobkyň po vzniku, a pravděpodobně z důvodu vzniku ZSG vyskytly negativní následky.
- 69 Na tomto základě Soud v bodě 77 téhož rozsudku dospěl k závěru, že Kronoply a Kronotex „prokázaly právně dostačujícím způsobem existenci konkurenčního vztahu i potenciální ovlivnění jejich postavení na trhu, které je přičitatelné příznání napadené podpory“.
- 70 Za těchto okolností nelze Soudu vytýkat, že by se tím, že v zásadě shledal, že podniky, které s příjemcem podpory nesoutěží na trhu s výrobky, jež vyrábí, mohou spadat pod pojem „zúčastněné strany“ ve smyslu čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999, dopustil nesprávného právního posouzení.
- 71 Z výše uvedeného vyplývá, že Soud právem rozhodl, že Kronoply a Kronotex mají postavení zúčastněné strany ve smyslu uvedeného ustanovení.
- 72 Třetí důvod kasačního opravného prostředku proto musí být zamítnut.
- 73 Z výše uvedeného plyne, že zamítnout je třeba kasační opravný prostředek v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- ⁷⁴ Podle čl. 69 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu Soudního dvora, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 tohoto jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Článek 69 odst. 3 téhož jednacího řádu stanoví, že Soudní dvůr může rozdělit náklady nebo rozhodnout, že každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady, pokud každý účastník měl ve věci částečně úspěch i neúspěch nebo pokud jsou k tomu dány výjimečné důvody.
- ⁷⁵ V projednávané věci Komise, podporovaná společností ZSG, neměla ve věci úspěch. Jelikož se žalobkyně v prvním stupni neúčastnily řízení o kasačním opravném prostředku, a tudíž nepožadovaly náhradu nákladů řízení, je důvodné rozhodnout, že Komise a ZSG ponесou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**

- 2) Evropská komise a Zellstoff Stendal GmbH ponесou vlastní náklady řízení.**

Podpisy.